

# Franckesche Stiftungen zu Halle

## Pauli Manutii Epistolarum Libri XII

Manuzio, Paolo

Lipsiæ, Apud Johann. Herebord. Klosium, Anno 1707.

VD18 11417161

Mario Nizolio, Parmam. Epist. XVI.

---

### Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

### Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:obv:ha33-1-198567

ceteri mirantur, & in privata vita, minimò contenti, regum fortunam adæqvabimus. Vale. Romæ. IV. Id. Octob. M. D. LXII.

MARIO NIZOLIO,  
PARMAM.

EPIST. XVI.

*Respondet Nizolio, & primò gaudet, se literis ab illo adscribendum esse provocatum; deinde iudicium suum cum illo communicat de libris varia Figurarum & argumentandi amplificandiqve genera complectentibus. Deniqve commentariis in Epistol. Cicer. ad familiares se finem impositurum scribit horis antelucanis.*

**D**Um aliquid ad te scribere quotidie cogito, & tamen diem è die exspecto, spe vacui temporis, non modò ut commodius, sed etiam ut uberius possem scribere: fecit, ut anteverteret humanitas illa tua, quam ego conjunctam pari doctrina, in amore, & in ore semper habui: ac mihi quidem siue ratio ipsa, siue amor in te meus facillè persuadet, ut præreptum abs te officii priorem locum, non solum æqvò animò feram, verùm etiam gaudeam. Quid enim mihi aut est, aut esse debet optabilius, atqve jucundius, quàm: à quo maximè omnium diligi cupio, eum dare operam, ut id me esse consecutum intelligam? Quod autem eorum librorum, in quibus & Figurarum & argumentandi, amplificandiqve varia genera complecteris, quasi specimen quoddam ad me mittendum putasti: siue tu id feceris, ut obsequerere studio meo,



meo, cum id me valde cupere intelligeres; si-  
 ve, ut eliceres iudicium meum, quod me velle  
 tuam causam multum, posse aliquid fortasse, hac qui-  
 dem in re, animum induxisses; utroque nomine  
 est sane, cur te amem, ac tibi debeam plurimum;  
 nec deesse patiar, quaecumque est, voluntati tuae  
 iudicium meum. Ego enim, ut verè dicam, i-  
 stam excellentem ad bene de literis merendum,  
 animi tui propensionem ita probo, ut efferam  
 laudibus: agere autem haec te simul omnia, & im-  
 plicari tot rebus eodem tempore, quas curare  
 singulas, & conficere permagnum est, æque pro-  
 bare non possum. Nec me fugit, argumentan-  
 di, amplificandi quæ ratio, præsertim à te tradita,  
 quem afferre fructum possit; sed Figurarum via,  
 naturam obscurior, præceptis ad hanc diem minus  
 cognita, usu certè parum trita, poscere primò lo-  
 cò videtur lumen aliquod doctrinae tuae, ut ad  
 exoptatam omnibus eloquentiae laudem certum  
 iter aliquando unius industria patefaciat. Duo  
 reliqua mox: sunt enim præclara, planeque stu-  
 diò tuò digna: interim hoc unum si ages, pri-  
 mum tibi ipsi laborem valde minues, sine ulla  
 tamen imminutione laudis tuae; deinde commu-  
 nis desiderii expectationem, ex inveteratâ jam  
 tua virtutis opinione ortam, explebis aliquantò  
 maturius. Quàm multi enim sint, qui hac La-  
 tinæ orationis lumina nondum viderint, ac ne es-  
 se quidem ulla suspicentur: quàm pauci verò, qui,  
 cum ea videant, imitandi tamen viam, & ratio-  
 nem ignorent; scis ipse omnium optimè, & ju-  
 dicasti



dicasti jam ab illo tempore, cum te hac ipsa de re  
 confecturum esse artem quandam, eamque illustra-  
 turum unius Ciceronis exemplis professus es. Ni-  
 mium diu debes, mi Nizoli, quod olim petentibus  
 à te tribus familiarissimis tuis, tuarumque gloriæ cupi-  
 dissimis, Petro Bunello, Paulo Magnulo, mihi  
 tunc adolescentulo, sæpe promisti. Nec tamen  
 urgere te audeo, hominem ætate infirmum, oculis  
 non bene utentem, publico etiam docendi munere  
 re districtum: sed meam sententiam de re dicen-  
 dam putavi: in quo habui rationem in primis vale-  
 tudinis tuæ, veritus, ne, cum multa senex admo-  
 dum susceperis, omnia perferre vix possis: te tem-  
 pore autem, etsi jam indicavi non tam, quid ego,  
 quam quid omnes cuperent, tamen ipse modera-  
 beris ex prudentia tua, & eo quidem animo, ut, in  
 magna expectatione nos quoque te tuo commodò  
 vehementer laborare, tibi persuadeas. Equidem,  
 si me audis etiam illud suaferim, ne ad figuras ora-  
 torum similia aggregares poetarum loca; quora-  
 tum enim? Cum ab uno Cicerone omnis ubertas,  
 & quasi sylva tum rerum, tum verborum sumi pos-  
 sit. Quod si poetis prodesse vis: hoc quoque separa-  
 tim fiat: bene locabitur industria: nec ego aspera  
 nec ea studia, quæ colui adolescens, & quorum o-  
 pe fateor me ad aliquam oratorii numeri scientia-  
 am facile pervenisse. Nunc labores velim & hanc  
 unam, & simplicem, omnium, ut ego sentio, maxi-  
 mam, ac difficillimam eloquentiæ partem. Quo in  
 genere, sive tu verborum, sive sententiarum or-  
 namenta quæras, non video, cur uno Cicerone

con-

con-  
 im-  
 eg-  
 de-  
 tue-  
 pu-  
 con-  
 mo-  
 fin-  
 fin-  
 os-  
 tur-  
 ad-  
 fle-  
 ho-  
 pta-  
 qv-  
 dit-  
 m-  
 tra-  
 de-  
 at-  
 br-  
 far-  
 na-  
 cu-



contentus esse non possis. Mihi quidem, cum  
 immensas ejus opes intentis oculis contemplor.,  
 egere interdum ipsa penè Græcia videtur. Certè  
 de nostris, qui ad eandem laudem aspirare po-  
 tuerit, neque fuisse antea, neque fore quemquam  
 puto. Dixi, quid sentirem, ingenuè pro mea  
 consuetudine, libenter pro amore in te veterri-  
 mo, atque verissimo. Tu quid statuas, utrum in-  
 stitutes commutes, an ut cœpisti pergas, pro tua  
 singulari sapientia judicabis. Commentarios me-  
 os in epistolas Ciceronis, quæ familiares vocan-  
 tur, cum à te expectari video, augeri mihi animos  
 ad scribendum sentio: & quanquam tu non in-  
 stes: admoneri tamen videor, ut absolvam. Sed  
 hoc nec sine otio fieri potest: &, Romæ otium o-  
 ptare, ejus est, qui Romam ipsam ignoret, aut, qui,  
 quod accadat, universis, in eo sibi præcipuam con-  
 ditionem sperare solus audeat. Sed, quia cessa-  
 mus inviti; & quia, quod fuit in opere difficilius,  
 transactum jam est: enitemur, ut reliqua diu non  
 desiderentur. Angustia temporis obstabunt, &  
 at detrudere aliquid somno, & conferre ad elucu-  
 brandum licebit. Turpe enim nobis est, qui ver-  
 samur in artium nobilissimarum studiis, antelucana  
 vincileviorum opificum industriâ; præsertim  
 cum illi nihil, præterea, quæ corpori serviunt, &  
 vetustate corrumpuntur, nos animi fructum  
 cum nominis immortalitate quæramus.

Vale. Romæ. IV. Kalend. Decembr.

M. D. LXXII.

ANDRÆ